

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки
та підприємництва

А.А. Брояка

« 19 » квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма «ЕКОНОМІКА»

«Вибіркова освітня компонента освітніх програм»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради
Студентського
Самоврядування
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 6
від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від « 19 » квітня 2021 р.

Вінниця 2021 р.

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Ковальчук Світлана Ярославівна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, електронна адреса: koval4uk@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ВК 10 Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 90 години самостійна робота;

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 7 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності належить до вбіркової компоненти навчальної дисципліни, освітній компонент циклу загальної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Національна економіка», «Теорія європейського-еколого-економічного розвитку», «Міжнародна торгівля».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності» спрямована на отримання здобувачами знань та умінь з основ регулювання зовнішньоекономічних відносин, діяльності митно-тарифної системи зі специфічними нетарифними заходами, які забезпечують захист економіки, що сприятиме формуванню у здобувачів уміння орієнтування в системі джерел митного регулювання, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, уміння аналізувати сучасний стан митно-тарифних відносин та оцінювати перспективи його розвитку, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Також надати економічну освіту в галузі митних відносин із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі економіки, передбачаючи різні можливості зайнятості і кар'єри, що направлені на здобуття студентом економічних знань; подальшого професійного зростання.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни – виробити

компетентності, що створюють необхідне методологічне, організаційне та правове підґрунтя для здійснення фахової підготовки у галузі митно-тарифних відносин, що завбачує здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає відповідності програмним компетентностям.

5.3. Задачі вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральні компетентності - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин

Програмні результати:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни

- Зміст навчальної дисципліни передбачає набуття студентами компетенцій, які мають бути сформовані в ході безпосередньої (аудиторні заняття) або опосередкованої взаємодії з викладачем (СРС, робота з літературою, програмний і мультимедійний супровід тощо). До змісту навчальної дисципліни відносять: предмет, метод та джерела навчальної дисципліни « Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності»; основні принципи і завдання митного регулювання; діюче митне законодавство; методи здійснення митно-тарифного і нетарифного регулювання; визначення митної вартості товарів які переміщуються через митний кордон; організаційні основи переміщення через митний кордон товарів, валюти та інших предметів. В результаті опанування змісту студент буде орієнтуватися в системі нормативних актів, що регулюють відносини в галузі митного регулювання; застосовувати правові норми; узагальнювати практику використання митного законодавства, та робити відповідні висновки за результатами узагальнення; пропагувати та тлумачити чинне законодавство щодо регулювання митної діяльності.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Теоретичні основи та концептуальні засади функціонування митно тарифної системи країни	2	2	10
2	Тема 2. Митна політика	2	2	10
3	Тема 3 Механізм функціонування митної системи країни	2	2	15
4	Тема 4. Структура та ефективність системи митного оподаткування	2	2	15
5	Тема 5. Оцінка наслідків функціонування механізму тарифного регулювання	2	2	10
6	Тема 6. Митна вартість як об'єкт оподаткування при нарахуванні митних платежів	2	2	10
7	Тема 7. Роль товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності в системі митного регулювання	2	2	10
8	Тема 8. Митне регулювання України та ЄС	2	2	10
	Разом	16	14	90

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати кросворд за темою)	40	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист

4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		90		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Митне право : навчальний посібник / О. П. Рябченко, М66 В. Я. Мацюк, В. В. Чмелюк та ін. ; за заг. ред. к.ю.н. І. П. Петрової. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 470 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 140).
2. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, Л.О. Чернишова, О.І. Печенка. Харків: Форт, 2017. 221 с.
3. Мережко Н.В., Пашко П.В., Рождественський О.В. Митна справа: підручник / за ред. П.В. Пашка. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1c5ad24e8511ee7fb01b68870dbb8d89.pdf>.
4. Митне право України: навчальний посібник / кол. авторів: В.В. Ченцов, С.В. Кувакін, А.В. Мазур та ін.; за заг. ред. В.В. Ченцова та Д.В. Приймаценка. Вид. 3-тє. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2014. 328 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/1954/1/Митне%20право%20України%202014.pdf>.
5. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Олейнікова С.С. Митна справа: навчальний посібник. Ч. І. Донецьк: ДонДУУ, 2010. 189 с.
6. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Олейнікова С.С. Митна справа: навчальний посібник. Ч. ІІ. Донецьк: ДонДУУ, 2010. 189 с. Англomовні видання:
7. Lyons T. EU Customs Law. URL: <https://www.bookdepository.com/EUCustoms-Law-Timothy-Lyons/9780198784029>.
8. Dately V.S. Customs Law Practice & Procedures. 21st Edition. 2019. As amended by Finance (No.2) Act 2019. URL: <https://www.amazon.in/CustomsLaw-Practice-Procedures-amended/dp/9389368391>.
9. WTO: agreement on trade in goods. URL: <https://eurlex.europa.eu/summary/EN/legisum:r11011>.
10. General Agreement on Tariffs and Trade 1994. URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/06-gatt_e.htm.
11. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.) URL http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
12. European Commission. Аграрна реформа: офіц. веб.-сайт: URL http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-reform/index_en.htm
13. European Commission. CAP 2020:детальний опис програми: офіц. веб.-сайт. URL http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-in-depth/index_en.htm
14. European Commission. програма CAP 2020: офіц. веб.-сайт. URL http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf
15. Джонсон Д.С., Вуд Д.Ф., Вордлоу Д.Л., Мэрфи П.Р. мл. Современная логистика: Пер. с англ. 7-е изд. М.: Вильямс, 2002. 624 с
16. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2012. 172 с.
17. Економічна енциклопедія : [У трьох томах]. [За ред. Мочерний С.В.]. К. : Видавничий центр „Академія”, 2000.Т.1. 2000. 864 с.
18. Економічний енциклопедичний словник : [у двох томах]. [За ред. Мочерний С.В.]. Львів : Світ, 2006. Т. 2. 2006. 568 с.
19. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : Навч. посіб. 2-ге вид., перероб.

та доп. К.: Центр навч. літ., 2016. 792 с.

20. Казьмір Л.П. Концептуальні засади модернізації системи управління розвитком сільських територій . П.Г. Казьмір, М.Г. Ступень, Л.П. Казьмір. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України [зб. наук, пр.] Ін-т регіон, досліджень НАН України. 2011. Вип. 6 (92). Сучасні проблеми розвитку сільських територій. С. 81-90

21. Калетнік Г.М. Міжнародна торгівля сільськогосподарською продукцією. Калетнік Г.М., Мазур А.Г., Ковальчук С.Я. Вінниця. Едельвейс і К, 2013. 348с

22. Кобута І. Адаптація національного законодавства до норм та правил Міжнародної організації торгівлі. URL: [http:// www/ pporozitsiua / com](http://www.pporozitsiua.com).

23. Ковальчук С. Я. Агроекологічна модель підприємництва – основа «зеленого» зростання. Всеукраїнська науково—практична конференція «Органічне агровиробництво: освіта і наука». Київ. 1 листопада 2018 р. С.161-164

24. S. Kovalchuk, A. Kravchuk The impact of global challenges on “green” transformations of the agrarian sector of the eastern partnership countries. *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 5 Number 1. Riga: Publishing House “Baltija Publishing”, 2019, pp. 87-97 (ESCI) by Web of Science; (1,1 д.а.) (Ковальчук С.Я. належить 0,75 д.а. 248 г)

25. Kovalchuk S., Mazur K., Overkovska T. The impact of the European integration processes on the entry of Ukraine’s small agricultural producers in the international logistics systems, *Development of modern science: the experience of European countries and prospects for Ukraine: monograph edited by authors*. 1st ed. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2019. pp.154-173 (1,2 д.а. Ковальчук С.Я. 0,4д.а.)

26. Ковальчук С.Я. Купінець Л.Є. Україна в зелених трансформаціях агропродовольчого сектору країн Східного партнерства: виклики та можливості. *Економічні інновації*. ІПРЕЕД НАН України Одеса, т.21 вип 2(71). 2019. с.43-59

27. Ковальчук С. Я., Вовк В.Ю. Вплив євроінтеграційних процесів на сталий розвиток аграрної сфери за селозберігаючою моделлю. *Materials of the XIII International scientific and practical conference, «Modern scientific potential - 2017»*, 28 February - 07 March , 2017 on Economic science. LTD 108 p. с.15-17

28. Ковальчук С.Я. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток сільських територій в контексті селозберігаючої моделі аграрного підприємництва. *Економіка та суспільство*. Мукачівський державний університет. Вип.8. 2017. с.52-59

29. Ковальчук С.Я. Європейські орієнтири аграрної сфери України: перспективи та можливості. *Економіка та суспільство*. 2016. №2. URL <http://economyadsociety.in.ua>

30. Ковальчук С.Я. Участь аграрних підприємств в міжнародній спеціалізації крізь призму глобалізаційних процесів. *Глобальна економіка*. 2017. №15 URL <http://economyadsociety.in.ua>

31. Ковальчук С.Я. Участь аграрних підприємств у міжнародній спеціалізації крізь призму глобалізаційних процесів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. МНУ ім. В.О. Сухомлинського. URL <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/52.pdf>. Вип.15. 2017. С. 20-26

32. Ковальчук С.Я. Функціонально-структурний розвиток органічної продукції на міжнародному ринку. *Ефективна економіка*. №11. 2014. Електронне фахове видання. URL [http://www\\econome.nauka.com/ua](http://www.econome.nauka.com/ua)

33. Ковальчук С.Я., Економіко-правові основи екологізації аграрного виробництва в Україні[монографія]. Ковальчук С.Я., Оверковська Т.К. Вінниця. Едельвейс К. 2013. 348 с.

34. Ковальчук С.Я. Аграрні трансформації України: євро інтеграційна модель. Ковальчук С.Я., Вовк В.Ю. *Агросвіт*. №10. 2017. с.35-40

35. Ковальчук С.Я. Ціхановська В.М. Тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг в умовах посилення глобалізаційних процесів. *Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського*. Вип.7. 2015. URL nauka@global-national.in.ua

36. Мазур В.А., Ковальчук С.Я. Теорія Європейського еколога-економічного

розвитку. навч. посіб. Вінниця. ТОВ Твори. 2019. с. 622

37. Конституція (Основний Закон) України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Бібліотека офіційних видань..

38. Концепція розвитку сільських територій : Розпорядження КМ від 23 вересня 2015р. №995р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF>.

39. Міжнародна торгівля с/г продукцією. навч. посіб. Калетник Г.М., Мазур А.Г. Ковальчук С.Я. Вінниця. Едельвейс К. 2013. 342 с. Розділ 5.

40. Міжнародна економіка нав. посіб. за ред. Козака В.С. Варшава. 2016. с.345

41. Міжнародне регулювання морських перевезень. Основними угодами у сфері міжнародних морських перевезень, що носять комерційно-організаційний характер є: Конвенція про договір дорожнього перевезення вантажів" 1956 р.

42. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій. URL http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

43. Еволюція Спільної Аграрної Політики ЄС: наслідки для України. Інститут Економічних досліджень та Політичних консультацій. Німецька консультативна група при Уряді України. URL: <http://ier.kiev.ua7>.

44. Експортна стратегія України “дорожня карта” стратегічного розвитку торгівлі на 2017—2021 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1017-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-ekspornoyi-strategiyi-ukrayini-dorozhnoyi-karti-strategichnogo-rozvitku-torgivli-na-20172021-roki>

45. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом в 2019 році. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/pro-vikonannya-ugodi-pro-asotsiatsiyu-mizh-ukrainoyu-ta-evropeyskim-soyuzom-za-2017-rik.pdf>

46. Концепція розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 664-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/664-2017-%D1%80#n8>

47. «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» Закон України від 10.07.2018 № 2496-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

48. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України до 2030 року. від 28.02.2019 року №2697-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

49. Мазур В.А., Ковальчук С.Я. Специфіка ринку органічної продукції: національний та європейський аспект. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Всеукраїнський науково - виробничий журнал. Вінниця. 2018. №4 с.18-27

50. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. N 959-XII. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 91. Ст. 377. Бібліотека офіційних видань.

51. С.Я. Ковальчук Економіко - екологічне оновлення аграрного сектору в системі пріоритетів інноваційного розвитку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Всеукраїнський науково - виробничий журнал. Вінниця. 2016. №12 с.16-26

52. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: можливості та виклики для України. К.:НІСД. 2014. с.19

53. Стратегічні напрями сталого розвитку України. Під ред. Б.М. Данилишин. К.: 2013. с. 262

54. Сухарський В.С. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: теорія, методологія, практика : Курс лекцій. Т.:ТАНГ. 2001. с. 284

55. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.

URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

56. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : Навч. посіб. За заг. ред. А.І. Кредісова. Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. К.: 2016. С. 448

57. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств: Навч. Посібник. За ред. Сіваченка І.Ю., Козака Ю.Г., Сханурова Ю.І. ЦНЛ. 2015. С. 228

58. Філіпенко А.С. Україна і світове господарство : взаємодія на межі тисячоліть: Навч. посібник для студ. вищих навч. Закладів. Філіпенко А.С, Будкін В.С., Гальчинський А. С. та ін. К.: Либідь. 2013. С. 356

Допоміжні

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV Верховна Рада України. Голос України. 2003. 14 березня. Бібліотека офіційних видань.

2. Декларация Рио-де -Жанейро по окружающей среде и развитию от 14 июля 1992 г. Охрана окружающей среды. Сборник международных правовых актов. Кишинев. ВІОТІСА. 1998. Нормативний документ ЄС. Том 1. Кишинев. ВІОТІСА. 1998. С. 14-19.

3. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. № 1001. Кабінет Міністрів України. Офіційний вісник України. 2006. №30. С. 36-78. Бібліотека офіційних видань.

4. Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 р., схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 880-р. Кабінет Міністрів України. Офіційний вісник України. 2007. № 79. Ст. 2962. Бібліотека офіційних видань.

5. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 49505-IV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 8. Бібліотека офіційних видань.

6. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України URL : <http://minagro.gov.ua/page/?5795>

7. Міжнародна економіка. Навч. Посібник. За ред. Козака Ю.Г., Логвинової Н.С, Ковалевського В.В. К.: ЦУЛ. 2008. 236 с.

8. Нелина В.В. Гармонизация национальных и межгосударственных стандартов при вступлении в ВТО. Молочная промышленность. 2005. №6. С.45-50.

9. Оцінка стану використання підсумкових документів Всесвітнього саміту зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002) в Україні. Л.Г. Руденко, Г.О. Білявський, І.О. Горленко та ін. К. : Академперіодика. 2004. 208 с.

10. Послання Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки» від 13 квітня 2002р. №1100-02. Президент України. URL: <http://zakon1/rada.gov.ua>.

11. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України від 10 квітня 22 грудня 2008 року N 331-XIV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 23. Ст. 215. Бібліотека офіційних видань.

12. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 22 грудня 1998 року N 330-XIV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 23. Ст. 215. Бібліотека офіційних видань.

13. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 8 вересня 2005 р. №2850-IV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 51. Ст. 548. Бібліотека офіційних видань.

14. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 22 грудня 1998 р. N 332-XIV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 23. Ст.215. Бібліотека офіційних видань.

15. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 06.09.2005 р. N 2809 -IV. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 50. Ст.533. Бібліотека офіційних видань.

16. Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України : Закон України від 4 лютого 2009 р. №922-УІ. Верховна Рада України. URL: <http://zakon1/rada.gov.ua>.

17. Про стандартизацію і сертифікацію : Декрет Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 р. № 46-93. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 5. Ст. 41. Бібліотека офіційних видань.

18. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності : Закон України від 31 травня 2007 р. № 1107-V (1107-16) Верховна Рада України. URL: <http://zakon1/rada.gov.ua>.

19. Подолання впливу міжнародної фінансово-економічної кризи та поступальний розвиток : Програма діяльності Кабінету Міністрів. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www/kmu.gov.ua/>

20. Конвенція про номенклатуру для класифікації товарів в митних тарифах (Брюссель, 15.12. 1950 р.).

21. Конвенція про оцінку товарів в митних цілях (Брюссель, 15.12. 1950 .).

22. Конвенція про митні пільги для туристів (Нью-Йорк, 04.06. 1954).

23.158. Протокол до Конвенції про номенклатуру для класифікації товарів в митних тарифах (Брюссель, 01.07. 1955 р.).

24. Митна конвенція про тимчасове ввезення упаковочного матеріалу і тари (Брюссель, 06.10. 1960 р.).

25. Міжнародна конвенція про тимчасове ввезення обладнання, необхідного для виконання професійної діяльності (Брюссель, 08.06. 1961 р.).

26. Митна конвенція про спрощення умов ввезення товарів для показу чи використання на виставках, ярмарках, зустрічах та подібних заходах (Брюссель, 08.06. 1961 р.).

27. Митна конвенція про карнет АТА для тимчасового допуску товарів (Конвенція АТА) (Брюссель, 06.12.1961 р.).

28. Митна конвенція про матеріали життєзабезпечення мореплавців (Брюссель, 01.12.1964р.)."

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. <http://www.imf.org/external/index.htm>

2. Сайт Державного комітету статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>-

3. Офіційний сайт Світового банку - Україна <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

4. Офіційний сайт Європейського Союзу. http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm]

5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

6. European Commission. Аграрна реформа: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-reform/index_en.htm

7. European Commission. CAP 2020: детальний опис програми: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-in-depth/index_en.htm

8. European Commission. Програма CAP 2020: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

9. European Commission. Програма CAP 2021: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

10. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua>.

11. Офіційний сайт World Customs Organization. URL: <http://www.wcoomd.org>.

12. Офіційний сайт Державної служби експортного контролю. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>.

13. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

8.Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод, інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний, дослідницький метод, ділова гра, командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації здобувача та виступи на наукових заходах;- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми поточного та підсумкового контролю

тестування; залік; презентації; контрольна робота; колоквіум; дослідницькі проекти; самоконтроль; взаємоперевірка.

9.Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування(%)	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

0-15	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
------	--

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	130
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

Брояка А.А.

(підпис)